

Sygn. akt VI GC 2838/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lipca 2020 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący: SSR Justyna Supińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Dorota Moszyk

po rozpoznaniu w dniu 15 lipca 2020 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 2 307,52 złotych (dwa tysiące trzysta siedem złotych pięćdziesiąt dwa grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi za okres od dnia 22 stycznia 2019 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 1 017 złotych (jeden tysiąc siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 2838/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 czerwca 2019 roku złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. kwoty 2 307,52 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi za okres od dnia 22 stycznia 2019 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 23 grudnia 2018 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki B. model(...) o numerze rejestracyjnym (...), którego użytkownikiem (leasingobiorcą) był Ł. O.. Zlecił on (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. naprawę uszkodzonego pojazdu oraz zgłosił zaistniałą szkodę w pojeździe z ubezpieczenia autocasco pozwanemu.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. sporządził kalkulację naprawy i przed przystąpieniem do naprawy pojazdu przedłożył ją pozwanemu, który dokonał weryfikacji kosztorysu. Mimo tego zakład naprawczy przeprowadził naprawę nie uwzględniając potrąceń pozwanego wynikających z powyższej weryfikacji jako niezgodnych z treścią zlecenia naprawy udzielonego przez poszkodowanego i wystawił za naprawę fakturę na kwotę 18 473,76 złotych netto. Pozwany tytułem odszkodowania wypłacił po weryfikacji faktury wystawionej przez warsztat naprawczy kwotę 14 439,02 złotych obniżając stawki za prace naprawcze (sporna różnica to kwota 551,67 złotych

netto) oraz nie uwzględniając 50% podatku VAT, którego poszkodowany nie może odliczyć (sporna różnica to kwota 1 692,40 złotych).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 26 kwietnia 2019 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI GNc 1369/19 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia (...) spółka akcyjna z siedzibą w S. wniósł o oddalenie powództwa podnosząc zarzut braku legitymacji procesowej powoda. pozwany wskazał bowiem, że użytkownik pojazdu Ł. O. zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. umowę przelewu wierzytelności w dniu 03 stycznia 2019 roku, a ten podmiot z kolei przeniósł wierzytelność na powoda umową z dnia 21 marca 2019 roku. czynności te jednakże nie były ważne, albowiem właścicielem pojazdu był (...) spółki akcyjnej z siedzibą we W. i to on jako właściciel miał prawo dysponowania majątkiem w postaci uszkodzonego pojazdu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 grudnia 2018 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki B. model(...) o numerze rejestracyjnym (...) należący do (...) spółki akcyjnej z siedzibą we W. (poprzednio (...) spółka akcyjna z siedzibą w L.).

Użytkownikiem tego pojazdu był Ł. O..

W dniu zdarzenia przedmiotowy pojazd objęty był dobrowolnym ubezpieczeniem autocasco, na mocy umowy zawartej z (...) spółką akcyjną z siedzibą w S.. Integralną częścią umowy były ogólne warunki ubezpieczenia pojazdów mechanicznych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Autocasco) dla klienta korporacyjnego o symbolu (...). Umowa ubezpieczenia zawarta została w wariantcie serwisowym, a sumę ubezpieczenia określono w wartości brutto. Potwierdzeniem zawarcia umowy była polisa numer (...).

niesporne, a nadto: polisa – k. 44 akt, ogólne warunki ubezpieczenia pojazdów mechanicznych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Autocasco) dla klienta korporacyjnego o symbolu (...) – k. 45-46 akt, kserokopia dowodu rejestracyjnego pojazdu – k. 42 akt, wnioski leasingowy – k. 47 akt

Stosownie do § 20 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia pojazdów mechanicznych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Autocasco) dla klienta korporacyjnego o symbolu (...) – w przypadku przyjęcia w umowie ubezpieczenia wariantu serwisowego ustalenie rozmiaru szkody następuje po przedłożeniu faktur dokumentujących naprawę pojazdu według uprzednio uzgodnionych z ubezpieczycielem kosztów i sposobu naprawy pojazdu przez zakład dokonujący tej naprawy, w oparciu o: 1) normy czasowe producenta pojazdu ujęte w systemie A. lub w przypadku braku danego pojazdu w tym systemie – w systemie E., 2) średnią stawkę za roboczogodzinę adekwatną dla warsztatu naprawczego, 3) ceny części i materiałów producenta pojazdu ujęte w systemie A. lub w przypadku braku danego pojazdu w tym systemie – w systemie E., nie więcej niż średnie ceny zalecane przez producenta pojazdu lub oficjalnego importera do stosowania przez ich sieć serwisową.

Stosownie do § 20 ust. 5 ogólnych warunków ubezpieczenia pojazdów mechanicznych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Autocasco) dla klienta korporacyjnego o symbolu (...) w przypadku przekazania ubezpieczycielowi kopii faktur ustalenie rozmiaru szkody następuje bez uwzględniania podatku VAT (netto). Ustalenie rozmiaru szkody zawiera podatek VAT w przypadku, gdy suma ubezpieczenia została ustalona z uwzględnieniem podatku VAT i jednocześnie ubezpieczony nie jest płatnikiem podatku VAT (ust. 6).

ogólne warunki ubezpieczenia pojazdów mechanicznych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Autocasco) dla klienta korporacyjnego o symbolu (...) – k. 45-46 akt

W dniu 03 stycznia 2019 Ł. O. naprawę uszkodzonego pojazdu zakładowi naprawczemu prowadzonemu przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.. Strony ustaliły stawkę za jedną roboczogodzinę prac

blacharsko – mechanicznych w kwocie 210 złotych netto oraz za jedną roboczogodzinę prac lakierniczych w kwocie 210 złotych netto.

Przed rozpoczęciem naprawy (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. zwrócił się do (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. o akceptację kalkulacji naprawy, w której ubezpieczyciel zweryfikował m. in. stawki za robociznę do kwoty 150 złotych netto.

W dniu 21 marca 2019 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. wystawił Ł. O. fakturę numer (...) tytułem naprawy pojazdu marki B. model (...) o numerze rejestracyjnym (...) na kwotę 18 473,76 złotych brutto, uwzględniając ceny prac naprawczych zgodnie ze zleceniem naprawy i nie stosując obniżek wskazanych przez ubezpieczyciela.

zlecenie naprawy pojazdu – k. 15 akt, faktura – k. 16-18 akt, zweryfikowana kalkulacja naprawy – k. 19-22 akt

W dniu 03 stycznia 2019 roku Ł. O. zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. umowę o przelew wierzytelności z polisy AC poszkodowanego przysługującej mu z tytułu odszkodowania w związku z naprawą pojazdu marki B. model (...) o numerze rejestracyjnym (...) w celu pokrycia kosztów naprawy tego pojazdu.

Strony postanowiły, że w razie zaistnienia okoliczności, o których mowa w § 4 ust. 4 zlecenia naprawy, zgodnie z którym jeżeli prawem do odszkodowania dysponuje inna osoba niż zleceniodawca (tu: Ł. O.), naprawa bezgotówkowa jest możliwa jedynie pod warunkiem przelania prawa do odszkodowania na rzecz zleceniobiorcy w nieprzekraczalnym terminie 6 miesięcy od daty zawarcia zlecenia naprawy, tj. od dnia 03 stycznia 2019 roku, niniejsza umowa zaczyna obowiązywać na warunkach w niej określonych od momentu nabycia przez cedenta (tu: Ł. O.) od osoby trzeciej wierzytelności z tytułu odszkodowania z polisy AC poszkodowanego, bez konieczności potwierdzania obowiązywania umowy odrębnym dokumentem. W takim przypadku za moment rozpoczęcia obowiązywania między stronami umowy przyjmuje się dzień skutecznego nabycia przez cedenta od osoby trzeciej wierzytelności z tytułu odszkodowania z polisy AC poszkodowanego.

Jednakże w przypadku gdy cedent nie nabędzie od osoby trzeciej tej wierzytelności w nieprzekraczalnym terminie 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy zlecenia naprawy, naprawa staje się naprawą gotówkową, a cedent zobowiązany jest do pełnego pokrycia kosztów naprawy wynikających z faktury, w terminie 7 dni od jej okazania.

umowa o przelew wierzytelności z polisy AC poszkodowanego – k. 23 akt, zlecenie naprawy pojazdu – k. 15 akt

W dniu 21 marca 2019 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. umowę zlecenia oraz w jej wykonaniu – umowę o powierniczy przelew wierzytelności z polisy AC poszkodowanego z tytułu odszkodowania w związku z naprawą pojazdu marki B. model (...) o numerze rejestracyjnym (...).

umowa o powierniczy przelew wierzytelności – k. 25 akt, zlecenie do powierniczej umowy o przelew wierzytelności – k. 24 akt, pełnomocnictwo – k. 31, 33 akt

W dniu 05 czerwca 2019 roku Ł. O. (jako cesjonariusz) zawarł z (...) spółką akcyjną z siedzibą we W. (jako cedentem) umowę o przelew wierzytelności z polisy (...) numer (...) przysługującej cedentowi z tytułu odszkodowania w związku z naprawą pojazdu marki B. model (...) o numerze rejestracyjnym (...) w celu pokrycia kosztów naprawy tego pojazdu.

umowa cesji praw – k. 26-27 akt, odpis pełny KRS – k. 35-40 akt,

(...) spółka akcyjna z siedzibą w S. tytułem odszkodowania wypłacił kwotę 14 439,02 złotych po weryfikacji faktury wystawionej przez warsztat naprawczy w zakresie stawek za roboczogodzinę prac blacharko – mechanicznych i lakierniczych i nie uwzględniając podatku VAT.

decyzja – w aktach szkody – k. 60 akt

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w części, w jakiej pozostawał bezsporny pomiędzy stronami, Sąd ustalił na podstawie oświadczeń stron.

Sąd uwzględnił także wyżej wymienione dowody z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych, nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary.

Pozostałe dokumenty nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy nowych i istotnych okoliczności.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 15 lipca 2020 roku Sąd oddalił wniosek powoda o zobowiązanie wskazanych przez powoda podmiotów do przedłożenia cenników usług zawierających stosowane przez nie stawki za roboczogodzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych mając na uwadze, że pozwany przedłożył zestawienie stawek stosowanych przez te podmioty (k. 43 akt). Jednocześnie zestawienie to nie mogło stanowić dowodu na wysokość stawek stosowanych przez warsztaty adekwatne (porównywalnej kategorii) do warsztatu dokonującego naprawy (§ 20 ogólnych warunków ubezpieczenia), powód w żaden sposób nie wykazał bowiem, że wszystkie wskazane przez niego zakłady naprawcze są tej samej kategorii, co zakład naprawczy dokonujący naprawy pojazdu marki B. model (...) o numerze rejestracyjnym (...) prowadzony przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. (nie wszystkie zakłady naprawcze w przedłożonym zestawieniu były autoryzowanymi stacjami obsługi pojazdów marki B.), a nadto dotyczy ono wybranych przez powoda podmiotów, co przemawia za przyjęciem, iż powód przedstawił jedynie te cenniki usług naprawczych, które stanowiły poparcie jego twierdzeń. Nie mogą one zatem stanowić obiektywnego dowodu na okoliczność wysokości stawek za prace naprawcze stosowane przez inne podmioty tej samej kategorii w okresie likwidacji przedmiotowej szkody. Nadto Sąd zważył, że przedłożone zestawienie dotyczyło stawek za prace naprawcze stosowane w 2017 roku, podczas gdy przedmiotowa szkoda likwidowana była w 2019 roku.

Sąd nie przeprowadził dowodu z zeznań świadka Ł. O. ani innych dowód wskazanych w pozwie, albowiem powód wniosek o ich przeprowadzenie cofnął (k. 71v akt).

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszej sprawie powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. kwoty 2 307,52 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi za okres od dnia 22 stycznia 2019 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu – tytułem pozostałej części odszkodowania za szkodę w pojeździe marki B. model (...) o numerze rejestracyjnym (...) powstałej w wyniku zdarzenia z dnia 23 grudnia 2018 roku, swoje roszczenie wywodząc z umowy dobrowolnego ubezpieczenia majątkowego autocasco.

Niesporny był między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia powodującego szkodę, zawarcie odnośnie przedmiotowego pojazdu umowy dobrowolnego ubezpieczenia autocasco (w wariantcie serwisowym i przy sumie ubezpieczenia w wartości brutto), co do zasady umownej odpowiedzialności pozwanego oraz zakres powstałych w wyniku kolizji drogowej uszkodzeń przedmiotowego pojazdu. Mając zaś na uwadze treść zarzutów zawartych w sprzeciwie od nakazu zapłaty, sporna pozostawała jedynie legitymacja procesowa powoda. Pozwany bowiem w żaden inny sposób nie odniósł się do wysokości żądania, w szczególności nie negocjował wysokości stawki powoda jako nierynkowej, ani nie kwestionował żądania w zakresie wartości podatku VAT.

W przedmiotowej sprawie wskazać należy, że strona powodowa dochodzone pozwem roszczenie wywodziła z umowy ubezpieczenia autocasco, której integralną część stanowiły ogólne warunki ubezpieczenia pojazdów mechanicznych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Autocasco) dla klienta korporacyjnego o symbolu (...), w których określony został szczegółowo sposób ustalenia wysokości kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu, w szczególności w odniesieniu do stawki za roboczogodzinę prac naprawczych. O ile więc strony umowy o dzieło (zlecenia naprawy) związane były

postanowieniami umowy przewidującymi zastosowanie stawki za prace naprawcze w kwocie 210/210 złotych netto, o tyle pozwany nie był stroną tejże umowy, a zatem jej postanowienia go nie wiążą. Pozwany jest natomiast związany postanowieniami umowy ubezpieczenia, w tym regulacją zawartą w ogólnych warunków ubezpieczenia pojazdów mechanicznych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Autocasco) dla klienta korporacyjnego o numerze o symbolu (...) i według zasad tam zawartych zobowiązany jest naprawić szkodę.

Sposób ustalania wysokości świadczenia oraz wypłaty odszkodowania uregulowany był, jak już wskazano powyżej, w ogólnych warunkach ubezpieczenia pojazdów mechanicznych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Autocasco) dla klienta korporacyjnego o symbolu (...), które stanowiły podstawę wzajemnych praw i obowiązków stron umowy, tj. poszkodowanego oraz pozwanego.

Zgodnie z § 20 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia pojazdów mechanicznych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Autocasco) dla klienta korporacyjnego o symbolu (...) – w przypadku przyjęcia w umowie ubezpieczenia wariantu serwisowego ustalenie rozmiaru szkody następuje po przedłożeniu faktur dokumentujących naprawę pojazdu według uprzednio uzgodnionych z ubezpieczycielem kosztów i sposobu naprawy pojazdu przez zakład dokonujący tej naprawy, w oparciu o: 1) normy czasowe producenta pojazdu ujęte w systemie A. lub w przypadku braku danego pojazdu w tym systemie – w systemie E., 2) średnią stawkę za roboczogodzinę adekwatną dla warsztatu naprawczego, 3) ceny części i materiałów producenta pojazdu ujęte w systemie A. lub w przypadku braku danego pojazdu w tym systemie – w systemie E., nie więcej niż średnie ceny zalecane przez producenta pojazdu lub oficjalnego importera do stosowania przez ich sieć serwisową. W niniejszej sprawie użytkownik Ł. O. – poprzednik prawny powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. zlecił naprawę uszkodzonego pojazdu marki B. model (...) o numerze rejestracyjnym (...) w warsztacie naprawczym prowadzonym przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. przy zastosowaniu stawek za roboczogodzinę usług blacharsko – mechanicznych i lakierniczych w kwocie odpowiednio 210/210 złotych netto za roboczogodzinę tych prac zgodnie z zawartym zleceniem naprawy.

Jak wynika z zawartej w art. 805 k.c. definicji kodeksowej zobowiązanie ubezpieczyciela dotyczy spełnienia określonego świadczenia. Zwrot ten oznacza, iż treść umowy powinna określać co najmniej sposób ustalenia świadczenia odszkodowawczego w taki sposób, ażeby w chwili zajścia wypadku objętego ubezpieczeniem możliwe było obiektywne zweryfikowanie wysokości odszkodowania bez odwoływania się do swobodnego uznania jednej ze stron, a w szczególności swobodnego uznania strony zobowiązanej do świadczenia.

W przedmiotowej sprawie postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia pojazdów mechanicznych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Autocasco) dla klienta korporacyjnego o symbolu (...) nie spełniają wskazanego wyżej kryterium. Ogólnikowo sformułowane postanowienia zawarte w § 20 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia pojazdów mechanicznych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Autocasco) dla klienta korporacyjnego o symbolu (...) o ustalaniu kosztu robocizny w oparciu o „średnią stawkę za jedną roboczogodzinę adekwatną dla warsztatu naprawczego” nie dają żadnej podstawy do wskazania sposobu obliczania takiej stawki, który dałby się ująć w ramy obiektywnie weryfikowalnej metodologii ustalania stawki za roboczogodzinę będącej podstawą kalkulacji odszkodowania. Tym bardziej zapisy takie nie mogą być podstawą do jednostronnych i arbitralnych ustaleń pozwanego zmierzających do ustalenia wyliczenia odszkodowania ubezpieczeniowego. Takie ich rozumienie powodowałoby, że de facto od woli strony stosunku zobowiązaniowego – w tym przypadku ubezpieczyciela, zależałaby wysokość umówionego świadczenia, w tym przypadku – odszkodowania. Jest oczywistym, iż taka interpretacja byłaby sprzeczna zarówno z treścią art. 807 § 1 k.c. w zw. z art. 805 k.c., jak i z treścią art. 353⁽¹⁾ k.c. jako sprzeczna z właściwością (naturą) stosunku zobowiązaniowego, co powodowałoby stwierdzenia nieważności takiego postanowienia na podstawie art. 58 k.c.

Jak wyżej zaznaczono nie ulega wątpliwości, iż strony dobrowolnego ubezpieczenia majątkowego mogą ustalić umownie sposób kalkulacji świadczenia odszkodowawczego, które – zgodnie z takimi ustaleniami – może nie pokrywać całości uszczerbku majątkowego ubezpieczonego. Uzgodnienie stawki za roboczogodzinę także jest poddane woli stron. Jednakże dopóki ubezpieczyciel jako profesjonalny podmiot nie określi takiego sposobu na tyle precyzyjnie,

że możliwa będzie jednoznaczna weryfikacja takiej stawki w oparciu o obiektywne kryteria, postanowienia umów ubezpieczeniowych nie mogą być w tym zakresie interpretowane na niekorzyść ubezpieczonego. Podgląd ten, powszechnie akceptowany w orzecznictwie (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 28 lutego 1996 roku, sygn. akt I ACr 37/96, OSA 1996/9/43, Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 09 lipca 1997 roku, sygn. akt I ACa 181/97). W przedmiotowej sprawie – ze względu na zastosowanie wzorca umownego oraz ze względu na brak inicjatywy dowodowej stron – w ograniczonym zakresie możliwe było badanie zgodnego zamiaru stron umowy ubezpieczenia autocasco w odniesieniu do sposobu ustalania stawki za roboczogodzinę prac warsztatowych. Z tego względu Sąd w tej kwestii oparł się raczej na celu umowy, którym jest niewątpliwie uzyskanie przez ubezpieczonego wyrównania uszczerbku majątkowego powstałego w wyniku zajścia wypadku objętego umową ubezpieczeniową, a dla ubezpieczyciela uzyskanie składki.

Jeżeli zatem ubezpieczony – zgodnie z procedurami przewidzianymi w ogólnych warunkach ubezpieczenia – dokonał naprawy ubezpieczonego pojazdu korzystając z usług warsztatu naprawczego funkcjonującego na lokalnym rynku, to o wysokości odszkodowania powinna przesądzać stawka stosowana przez ten warsztat, jeżeli mieści się ona w przedziale cen rynkowych na danym obszarze. Taki pogląd podyktowany jest nie tylko przywołanymi wyżej argumentami, ale także faktem, iż w przypadku stawek za roboczogodzinę prac na rynku danych usług istnieje ich pewien przedział i niemożliwym jest arbitralne ustalenie jednej uśrednionej stawki. W obecnej sytuacji rynkowej opartej na wolności prowadzenia działalności gospodarczej wysokość tak ustalonej stawki byłaby zawsze uzależniona od metodologii przyjętej do jej wyznaczenia i dopóki metodologia taka nie znajdowałaby podstaw w postanowieniach umownych lub powszechnie obowiązujących przepisach prawa, jej stosowanie zawsze należałoby ocenić jako dowolne.

Jednocześnie pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty nie podnosił, ażeby stawka powoda była nierynkowa, ani też nie kwestionował wysokości należnego odszkodowania w wartości brutto, toteż okoliczności te uznać należało za przyznane i niesporne. Jedynym bowiem zarzutem pozwanego był zarzut braku legitymacji procesowej. Zarzut ten okazał się jednak niezasadny.

Posiadanie przez strony legitymacji w procesie jest przesłanką zasadniczą, od której istnienia uzależniona jest możliwość uwzględnienia powództwa, a jej brak, zarówno w postaci czynnej, jak i biernej, prowadzi do wydania wyroku oddalającego powództwo. Sąd bierze ją zaś pod uwagę z urzędu na każdym etapie postępowania. Jest ona instytucją prawa materialnego i oznacza uprawnienie do poszukiwania ochrony prawnej w konkretnej sprawie, przy czym literatura przedmiotu rozróżnia legitymację procesową czynną i bierną. Pierwsza z nich dotyczy strony powodowej i oznacza uprawnienie do wszczęcia i prowadzenia procesu, druga zaś dotyczy strony pozwanej i uzasadnia występowanie w procesie w charakterze pozwanego. Legitymacja procesowa jest więc uprawnieniem konkretnego podmiotu (legitymacja czynna) do występowania z konkretnym roszczeniem przeciwko innemu oznaczonemu podmiotowi (legitymacja bierna), które znajduje oparcie bądź w określonym stosunku materialnoprawnym łączącym owe strony bądź w ustawie (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 stycznia 2010 roku, sygn. akt II CSK 323/09 oraz Sąd Apelacyjny w Gdańsku w uzasadnieniu wyroku z dnia 23 stycznia 2013 roku, sygn. akt V ACa 1009/12). W niniejszej sprawie powód swoją legitymację procesową wywodził:

- ze zlecenia naprawy pojazdu marki B. model (...) o numerze rejestracyjnym (...) udzielonego w dniu 03 stycznia 2019 roku przez Ł. O. zakładowi naprawczemu prowadzonemu przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.,
- z umowy o przelew wierzytelności z polisy AC poszkodowanego z dnia 03 stycznia 2019 roku zawartej pomiędzy Ł. O. (jako cedentem) a (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. (jako cesjonariuszem),
- z umowy o powierniczy przelew wierzytelności w celu jej ściągnięcia z polisy AC poszkodowanego zawartej w dniu 21 marca 2019 roku (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. (jako cedentem) a powodem (jako cesjonariuszem),

- z umowy cesji praw z dnia 05 czerwca 2019 roku zawartej pomiędzy poszkodowanym właścicielem pojazdu marki B. model (...) o numerze rejestracyjnym (...), tj. (...) spółką akcyjną z siedzibą we W. (jako cedentem) a Ł. O. (jako cesjonariuszem).

Po przeprowadzeniu analizy wszystkich wyżej wskazanych umów w ocenie Sądu uznać należało, że umowy te skutkowały powstaniem po stronie powoda uprawnienia do dochodzenia od pozwanego w niniejszym postępowaniu tytułem odszkodowania kwoty 2 307,52 złotych.

Zgodnie z treścią art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Stosownie do art. 510 § 1 k.c. umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły. Zgodnie natomiast z przepisami art. 510 § 2 k.c. jeżeli zawarcie umowy przelewu następuje w wykonaniu zobowiązania wynikającego z uprzednio zawartej umowy zobowiązującej do przeniesienia wierzytelności, z zapisu zwykłego, z bezpodstawnego wzbogacenia lub z innego zdarzenia, ważność umowy przelewu zależy od istnienia tego zobowiązania. Brzmienie wymienionych przepisów oznacza, że do skuteczności i ważności umowy przelewu konieczne jest przede wszystkim to, aby podmiot dokonujący przelewu był wierzycielem przelewanej wierzytelności. Ponadto z przepisów tych wynika, że kauzalność przelewu jest zasadą iuris stricti, a więc nie może zostać zmieniona wolą stron. W przedmiotowej sprawie należało więc zbadać, czy doszło do przelania na rzecz powoda wierzytelności dochodzonej w niniejszym postępowaniu, a w szczególności, czy istniała przyczyna przelewu wierzytelności warunkująca jego skuteczność.

W przedmiotowej sprawie nie było sporne, że właścicielem uszkodzonego pojazdu marki B. model (...) o numerze rejestracyjnym (...) nie był Ł. O., lecz (...) spółka akcyjna z siedzibą we W.. Okoliczność ta wynika wprost z kserokopii dowodu rejestracyjnego pojazdu zawartego w aktach sprawy, z uwzględnieniem przekształceń podmiotowych ustalonych na podstawie odpisów z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Odszkodowanie za szkodę wyrządzoną w wymienionym pojeździe przysługiwało więc jako poszkodowanemu (...) spółce akcyjnej z siedzibą we W. jako ubezpieczonemu (i jednocześnie jak wynika z zapisów polisy – ubezpieczającemu). Powód nie wykazał bowiem żadnym dowodem, że umowa ubezpieczenia potwierdzona polisą numer (...) została zawarta na rzecz Ł. O.. Nie jest przy tym w ocenie Sądu dopuszczalne jakiegokolwiek rozszerzające rozumienie podmiotu uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Podmiot uposażony (beneficjent ubezpieczenia) jest wprost wskazany w umowie i jest nim w niniejszym przypadku (...) spółka akcyjna z siedzibą we W.. W przypadku bowiem umowy ubezpieczenia istotne jest nie to, kto zawierał umowę jako ubezpieczający, lecz – na czym rzecz umowa taka została zawarta, czyli kto pozostaje ubezpieczonym, tj. beneficjentem odszkodowania, a w niniejszej sprawie jest nim właściciel pojazdu – (...) spółka akcyjna z siedzibą we W.. Dla pozwanego więc uposażonym z umowy ubezpieczenia był właściciel pojazdu i w takiej sytuacji już w chwili powstania szkody odszkodowanie należne było ubezpieczonemu, tj. właścicielowi pojazdu, czyli (...) spółce akcyjnej z siedzibą we W., a nie Ł. O. jako korzystającemu z tego pojazdu. Powyższy wniosek pozostaje logiczny, gdy weźmie się pod uwagę, iż to właściciel pojazdu, a nie jego użytkownik, ponosi szkodę z tytułu uszkodzenia pojazdu należącego przecież do jego majątku. W przypadku zatem uszkodzenia pojazdu pozostającego w leasingu koniecznym jest, aby nastąpiło skuteczne przeniesienie wierzytelności odszkodowawczej z leasingodawcy na leasingobiorcę. I nie jest wystarczające w tym przedmiocie upoważnienie leasingobiorcy do odbioru odszkodowania, nie stanowi to bowiem przelewu wierzytelności odszkodowawczej.

W ocenie Sądu strony pozostawały świadome powyższych okoliczności, albowiem w dniu 03 stycznia 2019 roku Ł. O. zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. umowę o przelew wierzytelności z polisy AC poszkodowanego przysługującej mu z tytułu odszkodowania w związku z naprawą pojazdu marki B. model (...) o numerze rejestracyjnym (...) w celu pokrycia kosztów naprawy tego pojazdu, przy czym strony postanowiły, że w razie zaistnienia okoliczności, o których mowa w § 4 ust. 4 zlecenia naprawy (zgodnie z którym jeżeli prawem do odszkodowania dysponuje inna osoba niż zleceniodawca, czyli Ł. O. naprawa bezgotówkowa jest możliwa jedynie pod warunkiem przelania prawa do odszkodowania na rzecz zleceniobiorcy w nieprzekraczalnym

terminie 6 miesięcy od daty zawarcia zlecenia naprawy, tj. od dnia 03 stycznia 2019 roku) niniejsza umowa zaczyna obowiązywać na warunkach w niej określonych od momentu nabycia przez cedenta (tu: Ł. O.) od osoby trzeciej wierzytelności z tytułu odszkodowania z polisy AC poszkodowanego, bez konieczności potwierdzania obowiązywania umowy odrębnym dokumentem. W takim przypadku za moment rozpoczęcia obowiązywania między stronami umowy przyjmuje się dzień skutecznego nabycia przez cedenta od osoby trzeciej wierzytelności z tytułu odszkodowania z polisy AC poszkodowanego. Jednakże w przypadku gdy cedent nie nabędzie od osoby trzeciej tej wierzytelności w nieprzekraczalnym terminie 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy zlecenia naprawy, naprawa staje się naprawą gotówkową, a cedent zobowiązany jest do pełnego pokrycia kosztów naprawy wynikających z faktury, w terminie 7 dni od jej okazania.

Nie budzi przy tym wątpliwości Sądu możliwość dokonania przelewu wierzytelności przyszłej ani możliwość zawarcia takiej umowy pod warunkiem, czy z zastrzeżeniem terminu, tak jak to miało miejsce w niniejszej sprawie. Jak wynika z przeprowadzonych w sprawie dowodów – zlecający naprawę Ł. O. nabył od właściciela pojazdu wierzytelność odszkodowawczą na mocy umowy z dnia 05 czerwca 2019 roku, a zatem zawartej jeszcze przed upływem przewidzianego sześciomiesięcznego terminu, który liczony od dnia zawarcia umowy zlecenia naprawy pojazdu upłynąłby z dniem 03 lipca 2019 roku. A zatem w niniejszej sprawie doszło do skutecznego nabycia, a następnie zbycia tej wierzytelności. Konsekwencją powyższych uwag jest więc uznanie, że zawarta w dniu 03 stycznia 2019 roku przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. jako cesjonariusza umowa o przelew wierzytelności z polisy AC poszkodowanego (w celu pokrycia kosztów naprawy pojazdu) jest ważna i skuteczna.

Jak już wskazano powyżej roszczenie odszkodowawcze przysługiwało od samego początku, tj. od momentu wyrządzenia szkody, właścicielowi pojazdu, zaś użytkownik Ł. O. przełał tę wierzytelność na poprzednika prawnego powoda pod warunkiem, że nabędzie ją od właściciela pojazdu w terminie 6 miesięcy. Warunek ten został zachowany, a zatem doszło do skutecznego przelewu wierzytelności. Nie zaistniał bowiem warunek rozwiązujący (przekroczenie terminu), a więc nie doszło do przerwania ciągu wierzytelności i utraty przez powoda legitymacji czynnej w niniejszym procesie.

Jednocześnie wskazać należy, że Sąd Okręgowy w Gdańsku w uzasadnieniach wyroków z dnia 22 kwietnia 2020 roku (sygn. akt XII Ga 212/20) oraz z dnia 07 maja 2020 roku (XII Ga 255/20) i z dnia 14 maja 2020 roku (XII Ga 213/20) zapadłych w analogicznych stanach faktycznych w tym zakresie podkreślił, że prawnie istotną przyczynę dokonania przelewu wierzytelności w tożsamym stanie faktycznym stanowi w takiej sytuacji powstanie uszczerbku w majątku cedenta i przysługująca mu w związku z tym wierzytelność wobec ubezpieczyciela, co przesądza również o istnieniu kauzy przelewu, tym bardziej, że ze stosunku leasingu wynika dla korzystającego obowiązek utrzymywania przedmiotu leasingu w stanie niepogorszonym.. Jak natomiast wskazał Sąd Okręgowy w Gdańsku w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 lutego 2020 roku (sygn. akt XII Ga 789/19) również wydanego w podobnym stanie faktycznym szkoda po stronie właściciela pojazdu – (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. powstała w momencie uszkodzenia tego pojazdu, zaś faktura wystawiona na rzecz Ł. O. stanowiła jedynie dokument umożliwiający określenie wysokości szkody. Bez znaczenia zatem pozostaje to, kto zlecał naprawę i kto był zobowiązany ponieść jej koszty.

Reasumując, skoro Ł. O. w wyznaczonym terminie nabył wierzytelność od właściciela pojazdu (...) spółki akcyjnej z siedzibą we W., to ziszczył się zwarty w umowie przelewu z dnia 03 stycznia 2019 roku warunek zawieszający, a zatem umowa ta stała się ważna i skuteczna, co przesądza również o ważności i skuteczności kolejnych przelewów (z zakładu naprawczego na powoda).

Mając powyższe na uwadze wskazać należy, że powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. zdołał wykazać, że przysługuje mu wobec pozwanego legitymacja procesowa do domagania się zapłaty kwoty 2 307,52 złotych tytułem pozostałej części kosztów naprawy pojazdu marki B. model (...) o numerze rejestracyjnym (...), a w związku z brakiem jakichkolwiek innych zarzutów uznając roszczenie za niekwestionowane (w tym co do wysokości) Sąd na podstawie art. 805 k.c. w zw. z art. 509 k.c. w zw. z art. 6 k.c. w zw. z art. 4 i art. 7 ustawy z dnia 08 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (poprzednio – o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 118 ze zmianami) zasądził od pozwanego (...)

spółki akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 2 307,52 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi za okres od dnia 22 stycznia 2019 roku do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł natomiast zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w dyspozycji art. 98 k.p.c. w zw. art. 99 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 265), zasądając od pozwanego jako strony przegrywającej na rzecz powoda – jako strony wygrywającej zwrot poniesionych przez niego kosztów postępowania w kwocie 1 017 złotych (w tym kwotę 17 złotych tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, kwotę 900 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego i kwotę 100 złotych tytułem zwrotu opłaty sądowej od pozwu).

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 24 lipca 2020 roku